

Μετά από πολλές περιπλανήσεις, ο Ηρακλής πέρασε την Ιλλυρία, βρήκε τον ποταμό Ηριδανό κι ανακάλυψε τις νύμφες. Τις ρώτησε, πώς θα έφτανε στον κήπο με τα χρυσά μήλα των Εσπερίδων. Δεν ήξεραν να του πουν! Όχι, δεν είχε κάνει άδικα όλο αυτό το ταξίδι. Οι νύμφες γνώριζαν ποιος μπορούσε να τον καθοδηγήσει. Ήταν ο Νηρέας, ο θεός της θάλασσας που όμως μόνο αν εξαναγκαζόταν θα μιλούσε.

Οι νύμφες εξήγησαν το δρομολόγιο ως τα μέρη του Νηρέα και ο Ηρακλής κίνησε για εκεί. Τον βρήκε να κοιμάται και θέλησε να τον ακινητοποιήσει στον ύπνο του. Κατά μια εκδοχή, ο θεός ξύπνησε την τελευταία στιγμή και ξέφυγε. Στην πάλη που ακολούθησε, ο Νηρέας συνέχεια άλλαζε μορφές. Μεταμορφώθηκε σε νερό και γλίστρησε από τα χέρια του ήρωα, έγινε φωτιά και τον έκαψε, φίδι που θέλησε να τον δαγκώσει. Προειδοποιημένος από τις νύμφες για όλα αυτά, ο Ηρακλής επέμενε. Ο Νηρέας απόκαμε. Ο Ηρακλής μπόρεσε να τον δέσει. Κατά άλλη εκδοχή, τον έδεσε από την ώρα που τον βρήκε να κοιμάται.

Ο Νηρέας ζήτησε από τον ημίθεο να τον λύσει. Αυτός αρνήθηκε. Θα τον ελευθέρωνε μόνο αν ο θεός απαντούσε στις ερωτήσεις του. Και ο θεός ποτέ δεν έλεγε ψέματα. Τον καθοδήγησε, τι έπρεπε να κάνει και πώς θα έφθανε στον κήπο με τα χρυσά μήλα.

Ο Ηρακλής ελευθέρωσε τον Νηρέα από τα δεσμά του κι έφυγε, ακολουθώντας τις οδηγίες του καθώς τίποτα δεν ήταν εύκολο. Στη Λιβύη τον περίμενε η μονομαχία με τον Ανταίο και στην Αίγυπτο η περιπέτεια με τον Βούσιρη, και οι δυο ενταγμένες στα «Πάρεργα», όπως και η πάλη του με τον Κύκνο που είχε προηγηθεί.

Η μονομαχία με τον Ανταίο

Στην άσση της Ίρασας, νότια της Κυρήνης, στη Λιβύη, βασίλευε ο Ανταίος, γιος του θεού Ποσειδώνα και της Γης, γίγαντας με ύψος 45 μέτρα (εξήντα πήχεις). Όποιος ξένος ξέπεφτε στα μέρη του, έπρεπε να μονομαχήσει μαζί του. Όλοι νικιόνταν κι όλοι σκοτώνονταν καθώς ο Ανταίος, εκτός από την τρομακτική του δύναμη, βοηθιόταν κι από την μάνα του την Γη: Όσο πατούσε στο έδαφος, ανανέωνε την δύναμή του και γινόταν ανίκητος, όπως συνέβαινε και με τον Αλκυονέα που ο Ηρακλής χρειάστηκε να τον βγάλει από την Παλλήνη για να μπορέσει να τον σκοτώσει (στην Γιγαντομαχία). Μετά τον θάνατο του αντιπάλου του, ο Ανταίος έκοβε το κρανίο του και το κρατούσε μαζί με άλλα για να χτίσει μ' αυτά ναό στον πατέρα του, τον θεό Ποσειδώνα, όπως ακριβώς έκανε και ο Κύκνος.

Στο δαιδαλώδες ταξίδι του για τον κήπο με τα χρυσά μήλα, ο Ηρακλής βρέθηκε στην Ίρσα και προκλήθηκε από τον Ανταίο σε μονομαχία. Ο ήρωας αποδέχτηκε την πρόκληση. Η πάλη τους κράτησε ώρες. Κάθε φορά όμως που ο Ηρακλής έριχνε κάτω τον Ανταίο, αναισθητο, τον έβλεπε να ξανασηκώνεται ακμαίος και δυνατός. Άλλαξε τακτική. Κάποια στιγμή μπόρεσε και άρπαξε τον γίγαντα και τον σήκωσε ψηλά, να μην έχει επαφή με το έδαφος. Κρατώντας τον έτσι, ή τον έσφιξε στο λαιμό ώσπου ο Ανταίος πέθανε από ασφυξία ή του τσάκισε τα πλευρά. Οι δικοί του τον έθαψαν στην περιοχή της Τιγγης. Ο τάφος ήταν πελώριος και θύμιζε άνδρα να κοιμάται ανάσκελα.

Ο Πλούταρχος γράφει (Σερτώριος, 9) ότι, τον 1^ο π.Χ. αιώνα, όταν στην περιοχή διεξάγονταν οι μάχες ανάμεσα στον αποστάτη της Ρώμης, Σερτώριο, και τον Σύλλα, ο πρώτος πήρε την Τιγγη μετά από σύντομη πολιορκία. Λένε ότι, για να αποδείξει πως όλα όσα λέγονταν για τον Ανταίο ήταν παραμύθια, έβαλε να ανοίξουν τον τάφο. Έντρομος, ανακάλυψε ότι μέσα στον τάφο υπήρχε σκελετός με «πηχών εξήκοντα μήκος»! Στα γρήγορα, έβαλε να ξανασκεπάσουν τον τάφο και «την περι αυτού τιμήν τε και φήμην συνήυξησε (επαύξησε)».

Ο Πλούταρχος συνεχίζει λέγοντας ότι οι ντόπιοι διηγούνταν πως, όταν ο Ανταίος πέθανε, ο νικητής του Ηρακλής έσμιξε με την χήρα του, την Τιγγη, που γέννησε τον Σόφακα. Όταν αυτός μεγάλωσε, έκτισε μια πόλη, στην οποία έδωσε το όνομα της μάνας του: Τιγγη. Πρόκειται για το λιμάνι της Ταγγέρης, στο βορειοδυτικό σημείο του Μαρόκου. Τότε, η περιοχή ονομαζόταν Μαουρουσία, μετέπειτα Μαυριτανία, άσχετη με το ομώνυμο κράτος της Δυτικής Αφρικής.

Όταν ο Ηρακλής τέλειωσε με τον Ανταίο, ένιωσε κουρασμένος κι έπεσε να κοιμηθεί. Τότε, τ' αδέρφια του νεκρού, οι Πυγμαίοι, τόσο λιλιπούτειοι ώστε ζούσαν σε μυρμηγκοφωλιές, βγήκαν να πάρουν εκδίκηση. Σκαρφάλωσαν πάνω στον κοιμισμένο Ηρακλή κι άρχισαν να τον χτυπούν. Ξύπνησε αυτός, τους είδε, γέλασε και πήρε κάμποσους και τους έβαλε μέσα

στη λεοντή του. Θα τους έκανε δώρο στον Ευρυσθέα.

(τελευταία επεξεργασία, 29 Αυγούστου 2021)